

kvinder politisk stemmeret paa akkurat de samme betingelser som mænd, ikke længer har noen eksistensberettigelse som saadan. Og naar vor Landskvindestemmeretsforening paa sit landsmøde nu i Juli allikevel har besluttet at fortsætte sin virksomhet, er det klart at denne maa omlægges. Efter avisreferaterne — (jeg var fraværende landet under møtet) — ser det ut som om foreningen nu vil ta et energisk arbejde op for at dygtiggjøre kvinderne som praktiske politikere. Hvorvidt den vedtagne beslutning vil vinde tilslutning utover i landet, i de mange led, vil tiden vise. Jeg tror nok, at mange nu synes at de heller vil slutte sig til de politiske foreninger (partier og klubber). Der kan man, om man blir rigtig mange kvinder, utrette mere end i en forening der ingensomhelst politisk Indflydelse har. Og om rigtig mange kvinder vil være med i de politiske foreninger, kan de komme til at øve en væsentlig indflytelse paa opstilling av kandidater og paa valgenes utfald. L. K. S. F. omfatter kvinder av alle politiske partier, men den har faat ord paa sig for at være radikal. Dette kommer av at dens stiftere, og nedigjem-

men aarene ogsaa de fleste av dens bestyrelsesmedlemmer, har tilhørt venstrepartiet. Som vælgere maa vi kvinder imidlertid nu ta vort politiske parti, og saalænge politik eksisterer, vil det ha sine store vanskeligheter at holde en neutral stemmeretsforening oppe. Grunden til, at Landsstemmeretsforeningen opretholdes er bl. a. den, at denskal støtte valgretsarbejdet i utlandet.

For mig personlig spiller hensynet til forbindelsen med utlandet og den hjælp og nytte vi som politiske frigjorte borgere skal yde de andre lande, en sekundær rolle. De faa kræfter som er i virksomhet blandt kvinderne, og virkelig utretter et godt arbejde, bør koncentrere disse om sit eget, der dog for hvert land altid blir det primære. — Om det skulde være saa absolut nødvendig at være med de andre, saa kan der vel findes en form, hvorved man kan bli repræsenteret i de nationale forbund. Under alle omstændigheter forekommer det mig at det aller, ælleviktigste arbejde nu maa koncentrerer om det at faa virkelig dygtige, indsiktsfulde og kloke kvinder ind i vore parlamenter.

Kristiania, Juli 1914. *Fr. Mørck.*

Sverig.

Torsdag d. 2. Juli indsendte Sverigs Kvinder en Masseadresse til Regeringen. Den indeholdt 351,454 Kvindenavne og var indbundet i 30 store Foliobind.

Samtidigt modtog Førsteministeren en Deputation, hvis Ordfører, Frk. Signe Bergman, udtalte:

Deres Eksellence!

I Dag overrækkes der Rigsdagen en af 351,454 svenske Kvinder undertegnet Meningsytring, der lyder saaledes:

»Vi undertegnede svenske Kvinder slutter os til Kravet om fuld politisk Medborgerret for Sverigs Kvinder.«

Til Rigsdagen indsendtes endvidere en Skrivelse, hvoraf vi uddrager følgende Kendsgerninger:

För 30 Aar siden fremkom det første Forslag om Valgret for Kvinder i Sverigs Rigsdag. Siden den Tid har Forslag herom været fremme — dels selvstændigt stillet, dels som Part af Partiforslag — ialt 27 Gange. I 1912 fremkom det første Gang som kongelig Proposition (i Trontalen, hvormed Rigsdagen aabnes og Samlingens Arbejdsprogram forelægges) og har derefter været vedtaget 3 Gange

Problem, da er dette en ret ensidig Opfattelse. Imidlertid har enhver jo Lov til at opfatte Sagen paa sin Maade og lægge dens Tyngdepunkt der, hvor man finder det rettest at lægge det. Men mærkelig upraktisk forekommer det unægtelig, at Doktoren vil søge dette vanskelige Spørgsmaal løst ved gennem Studier at paavise, at Kvinderne ikke samtidigt kan udføre industrielt Arbejde og føde sunde Børn.

Kvindernes Stilling paa Arbejdsmarkedet maa jo nærmest betegnes som en Part af det store Problem: Kampen mellem Kapital og Arbejde. Derfor kan Spørgsmaalet hverken behandles eller løses særskilt. Og det er lidet heldigt, naar Doktoren betegner dette Udslag af Kvindebevægelsen som et »Modsætnings-

forhold mellem Kvinder og Mænd«. Kvindesagens Bestræbelser gaar tværtimod ud paa at skabe Forstaaelse for den Opfattelse, at legemligt arbejdende og socialt lige stillede Mænd og Kvinder kun i Fællesskab og Enighed kan føre en heldig Kamp mod Kapitalens Udbyttens af deres Arbejde. Det første Skridt i denne Retning kan ikke forme sig som en videnskabelig Undersøgelse af Kvindens Natur; herom spørger de Love, der gennem Overproduktion, Raa-materialernes Prisstigning og Prisfald, Toldsatser, Børsspil, Bankkrak, Trustdannelser, Konkurrenceforhold o. s. v. o. s. v. behersker Arbejdsmarkedet, ikke i mindste Maade. Kvinderne Verden over vil blive udbyttede lige stærkt, enten Videnskaben kommer til det

ene eller det andet Resultat. Og ydermere rummer Dr. Hirsch's Studier den Fare, at de kan munde ud i Forslag om Særbeskyttelse og Forbud, der ikke blot vil skade Kvinderne, men hæmme en naturlig Udvikling af Lønforholdene paa Arbejdsmarkedet.

Hvis Dr. Hirsch vilde erstatte nogle af sine anthropologiske og arkæologiske Medarbejdere med Kvinder som Rosa Luxemburg eller Käthi Shiermacker, vilde dette næppe blive til Skade for det nye Tidsskrifts Tendens.

Men under alle Omstændigheder er det jo et opmuntrende Tidens Tegn, at tyske Videnskabsmænd har faaet Interesse for Kvindebevægelsen og søger at komme til Forstaaelse af dens Problemer.